

Europaudvalget

FOLKETINGET

REFERAT

AF 19. EUROPAUDVALGSMØDE

Dato: 14. januar 2009
Tidspunkt: Kl. 14.00
Sted: Vær. 2-133

Til stede: Svend Auken (S) formand, Kim Andersen (V), Michael Aastrup Jensen (V), Erling Bonnesen (V), Henrik Høegh (V) næstformand, (V), Karsten Nonbo (V), Morten Messerschmidt (DF), Pia Adelsteen (DF), Helle Sjelle (KF), Kim Mortensen (S), Benny Engelbrecht (S), Jens Christiaan Lund (S), Anne Grete Holmsgaard (SF), Lone Dybkjær (RV), Bjarne Laustsen (S), Per Clausen (EL).

Desuden deltog: Finansminister Lars Løkke Rasmussen, forsvarsminister Søren Gade, fødevareminister Eva Kjer Hansen og miljøminister Troels Lund Poulsen

FO **Punkt 1. Rådsmøde (økonomi og finans) den 20. januar 2009**

Dagsordenspunkt 1-5 hører under Finansministeriets ressort.

Dagsordenspunkt 6 hører under Økonomi- og Erhvervsministeriets ressort.

Finansministeren: Sagen vedrørende kreditvurderingsbureauer forelægges til forhandlingsoplæg. De øvrige sager forelægges til orientering.

Jeg kan i øvrigt henvise til de aktuelle notater for sagernes nærmere indhold.

Inden jeg går i gang med forelæggelsen, kan jeg informere om, at der på Finansministeriets hjemmeside er lagt en række materialer, der belyser spørgsmål om Danmark og euroen. Dette sagt i en parentes som et opspil til den høring, der skal være her den 22. januar.

Formanden spurgte i anledning af finansministerens bemærkning om euroen, om finansministeren havde mulighed for at deltage i høringen, hvilket **finansministeren** ikke mente, han havde – i hvert fald ikke i større omfang. Han nævnte, at han bilateralt skulle have et møde med den franske finansminister Christine Lagarde, som Europaudvalget havde inviteret til høringen.

1. Det tjekkiske formandskabs arbejdsprogram for ECOFIN for 1. halvår 2009

– *Præsentation*

Rådsmøde 2919 – bilag 1 (samlenotat side 2)

Finansministeren: Da det er det første økofinmøde under det nye tjekkiske formandskab, er der et punkt på dagsordenen, hvor formandskabet vil præsentere programmet for Økofins arbejde i 1. halvår af 2009. Programmet tager udgangspunkt i Frankrig, Tjekkiet og Sveriges fælles 18-måneders formandskabsprogram.

Et centralt emne under det tjekkiske formandskab ventes selvkært at blive den økonomiske og finansielle situation og opfølgning på Det Europæiske Råds beslutning i december 2008 om at gennemføre en økonomisk genopretningsplan, som jeg vil vende tilbage til lidt senere.

Der ventes endvidere at være fokus på implementeringen af den reformerede stabilitets- og vækstpagt, herunder særligt evalueringen af landenes stabilitets- og konvergensprogrammer samt vurderinger og beslutninger i relation til proceduren for uforholdsmæssigt store underskud.

Herudover vil der være fokus på fortsat implementering af Lissabonstrategien, kvalitet og holdbarhed af de offentlige finanser, økonomiske aspekter ved klima- og energipakken og Slovakiets indførelse af euroen.

Derudover kan jeg fremhæve følgende sager:

På det finansielle område ventes Økofin bl.a. at fortsætte implementeringen og opdateringen af EU's handlingsplan for finansiell stabilitet. Der ventes drøftelser af den finansielle arkitektur og regulering – både globalt og på EU-niveau. Formandskabet har udover forordningen vedrørende regulering af kreditvurderingsbureauer – som er på dagsordenen i dag som punkt 6 – endvidere som mål at færdiggøre forhandlingerne om kapitalkravsdirektivet og Solvens II.

På skatteområdet forventes det, at formandskabet fortsætter bestræbelserne på at bekæmpe skatte- og momsrig og i den forbindelse bl.a. prioriterer arbejdet med rentebeskatningsdirektivet. Økofin forventes endvidere at arbejde videre med initiativet vedrørende momsreglerne på bank- og forsikringstjenesteydelser.

Jeg kan generelt støtte formandskabets arbejdsprogram.

De enkelte sager og regeringens holdning hertil vil som sædvanlig blive forelagt Europaudvalget, når de kommer på dagsordenen for Økofin i løbet af foråret.

Morten Messerschmidt mindede om, at et enigt Folketing lavede et udspil til, hvordan man skulle forsøge at få sat nogle bedre rammer for kapitalbevægelser over grænserne, hvor man også beskæftigede sig med kapital- og hedgefonde. Det undrede ham, at det danske udspil overhovedet ikke er nævnt i det tjekkiske formandskabs program. Betyder det, at formandskabet mener, man overhovedet ikke kan bruge det til noget?

Anne Grete Holmsgaard nævnte også det danske udspil og spurgte, hvad tidsplanen for behandlingen af det er.

Svend Auken mindede om, at regeringen oprindeligt havde været meget modvillig mod at fremsende et dansk udspil, idet vi ønskede globale regler, men kompromiset var blevet, at vi ville arbejde for europæiske regler, som samtidig kunne være et afsæt i forhandlingerne om internationale regler.

Han nævnte det forberedelsesmøde, der skal være forud for G20-mødet, og undrede sig over, at finansministeren ikke havde nævnt det danske udspil vedrørende registrering af kapital- og hedgefonde. Det tjekkiske formandskab har heller ikke nævnt det. Svend Auken opfordrede finansministeren til at mande sig op og sige: "Vi har et indspil her."

Lone Dybkjær ville også gerne vide, hvad der skete med det danske udspil, som statsministeren havde fremsendt bl.a. til Kommissionen.

Finansministeren sagde, at det danske udspil drejede sig om nogle elementer, som det var vigtigt at få kigget på, nemlig spørgsmålet om kapitalfonde og hedgefonde. Udspillet var jo fremsendt til Kommissionen og til det tidligere formandskab, og vores ambassadør ved EU har fulgt op på det. Finansministeren havde nu ikke indtryk af, at det var særligt sprængfarligt eller kontroversielt stof, idet det svarede til de tanker, man havde gjort sig i Kommissionen og i mange andre medlemslande. Han vidste ikke, hvorfor det danske udspil ikke specifikt var nævnt i det tjekkiske formandskabs arbejdsprogram, men det er jo fremsendt og indgår i de drøftelser, der finder sted om en styrket international regulering.

Svend Auken mente, det danske indspil var relevant i tre sammenhænge, bl.a. i forbindelse med det tjekkiske formandskabs arbejdsprogram. Det er også relevant i forbindelse med opfølgningen af Det Europæiske Råd og forberedelsen til G20-mødet. Endelig er det relevant i forbindelse med kreditvurderingerne.

Lone Dybkjær mente ikke, man havde antydnet, at det danske udspil var sprængfarligt, men hun havde under forhandlingerne oplevet, at det ikke var blevet til på regeringens initiativ, men på Europaudvalgets initiativ. Derfor må Europaudvalget hele tiden sikre sig, at regeringen ikke længere er fodslæbende.

Anne Grete Holmsgaard spurgte, hvad der ville være Danmarks mærkesager, når man skal forberede G20-mødet i London til april.

Finansministeren havde indtryk af, at der var ret stor konsensus om det, der står i det danske indspil om øget gennemsigtighed. Det, der står i indspillet om kapital- og hedgefonde, er en delmængde af den bredere problemstilling. De danske forslag skal selvfølgelig bringes frem, hvor det er relevant. Man kan godt kalde det en dansk mærkesag, men man kan også kalde det en europæisk mærkesag.

Svend Auken gjorde opmærksom på, at kapital- og hedgefondene var de eneste finansielle institutioner, som slet ikke var regulerede i dag, og at man havde at gøre med meget store beløb.

Finansministeren var enig heri og tilføjede, at det var man også enige om i det øvrige Europa. Der er enighed om, at intet skal være ikke-reguleret – selv om han med sit politiske udgangspunkt næsten ikke kunne få det over sine læber. Det er der konsensus om i Europa, og det vil også være en del af det europæiske udspil i de globale drøftelser.

2. Opfølgning på DER og uformelt ECOFIN i december 2008 – finansielle sager

– *Udveksling af synspunkter*

Rådsmøde 2919 – bilag 1 (samlenotat side 22)

EU-note (08) – E 3 (Notat af 16/10-08 om DER-mødet)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (08) – bilag 57 side 174 (senest behandlet i EEU 31/10-08)

Finansiell stabilitet:

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (08) – bilag 57 side 174 (senest behandlet i EEU 31/10-08)

EUU alm. del (072) - bilag 368, side 1141 (behandlet i EEU 20/6-08)

EUU alm. del (072) - bilag 179, side 551 (behandlet i EEU 29/2-08)

Finansministeren: Det Europæiske Råd opfordrede Økofin og Kommissionen til at forberede input til G20's arbejdsprogram, der bl.a. vedrører initiativer til mere effektiv regulering af de finansielle markeder.

Formandskabet lægger op til en tidsplan for arbejdet, der giver god mulighed for, at EU kan forberede input i processen frem til det næste G20-møde i april og derigennem bidrage konstruktivt til udviklingen af de globale rammer for de finansielle markeder. Det er vi tilfredse med. Der lægges ikke op til en drøftelse af sagerens substans på det kommende møde på tirsdag.

Formandskabet vil muligvis også informere om håndteringen af spørgsmålet om nedsat moms frem mod Økofin i marts samt justeringen af de finansielle perspektiver i lyset af stats- og regeringschefernes drøftelser i december sidste år. Men der forventes som sagt ikke nogen videre substansdrøftelse under dette punkt.

Nogle ordførere kom ind på dette punkt i forbindelse med dagsordenens punkt 1.

3. EU-landenes finanspolitik og implementeringen af den europæiske økonomiske genopretningsplan

– *Orienterende debat*

Rådsmøde 2919 – bilag 1 (samlenotat side 25)

Finansministeren: På Det Europæiske Råd den 11.-12. december vedtog EU-landene en økonomisk stabiliseringsplan, som jeg forelagde her i udvalget i december.

Forventningen er, at vi på de tre kommende rådsmøder skal behandle spørgsmål i relation til implementering af planen, dels generelle drøftelser og dels drøftelser

vedrørende de enkelte lande. Processen ventes at munde ud i en rapport fra Kommissionen og et oplæg fra Økofin til Det Europæiske Råd, der på forårstopmødet ventes at have det som et programpunkt at foretage en evaluering af planen.

Jeg forventer, at vi på det kommende rådsmøde skal drøfte blandt andet landenes forskellige situationer, finanspolitiske råderum og konjunkturudfordringer m.v. Et helt centralt spørgsmål i arbejdet med implementering af planen er at sikre sammenhæng mellem på den ene side ekspansive tiltag på kort sigt og på den anden side reformer og efterfølgende konsolidering – jævnfør den forespørgselsdebat, der var i Folketinget i går. Vi skal altså drøfte det land for land og for Europa under ét. Vi vil også drøfte situationen på de finansielle markeder og rentespænd m.v.

Frem mod forårstopmødet i marts skal vi danne os et overblik over landenes finanspolitiske tiltag og udviklingen i de offentlige finanser og realøkonomien. Det vil vi bl.a. gøre i lyset af Kommissionens nye prognose, som ventes præsenteret på det kommende rådsmøde, og i lyset af den senere behandling af landenes stabilitets- og konvergensprogrammer.

Regeringen har fremlagt et teknisk tillæg til det danske konvergensprogram. Det har vi gjort på opfordring fra Kommissionen og som led i arbejdet med at skabe et overblik over finanspolitikken for indeværende år i lyset af de beslutninger, der blev truffet på Det Europæiske Råds møde i december. Det er sendt til Europaudvalget. Vores tillæg præciserer, at den allerede planlagte finanspolitiske lempelse på knap 1 pct. af BNP for 2009 – målt på den direkte provenuvirkning, som der lægges vægt på i en europæisk sammenhæng – udgør Danmarks finanspolitiske ekspansion i relation til EU-planen. Danmark har med den besluttede politik ydet et væsentligt bidrag i forhold til EU-initiativet.

Hvis vores initiativer vedrørende finanspolitik og det finansielle område ikke rækker, vil der kunne tages yderligere skridt for at sikre den økonomiske aktivitet. Der pågår jo helt aktuelt forhandlinger om en kreditpakke, hvilket er et eksempel på, at der netop nu tages skridt i Danmark.

Svend Auken spurgte, hvor mange af EU's medlemsstater der i 2009 ville opfylde 3 pct.-målsætningen. Han ville ikke forlange et præcist svar, men ville gerne have finansministeren til at give et slag på tasken.

Finansministeren var ikke meget for at give et slag på tasken, men ville fremsende et notat om sagen. Måske drejede det sig om halvdelen af EU-landene. Det er helt oplagt, at krisen har gjort, at flere lande har fået svært ved at leve op til 3 pct.-målsætningen.

Morten Messerschmidt bad om, at man i notatet også belyser, hvordan udviklingen har været, ved at give tallene, siden euroen blev indført.

Formanden tilføjede, at man ikke ønskede et større videnskabeligt værk, men gerne ville have en fornemmelse af udviklingen.

4. Udvidelse af euroområdet med Slovakiet - statusrapport

– *Udveksling af synspunkter*

Rådsmøde 2919 – bilag 1 (samlenotat side 28)

Finansministeren: Slovakiet har den 1. januar i år indført euroen som valuta, og der skal aflægges en statusrapport. Kommissionen beretter, at overgangen til euro er forløbet smidigt og uden nævneværdige problemer. Efter den 16. januar vil euroen være det eneste lovlige betalingsmiddel i Slovakiet.

5. Western Balkan Investment Framework

– *Status*

Rådsmøde 2919 – bilag 1 (samlenotat side 30)

Finansministeren: Kommissionen har udarbejdet en rapport om udviklingen i arbejdet med at harmonisere og effektivisere europæiske finansieringsinstrumenter til investeringsprojekter på det vestlige Balkan.

Arbejdet fokuserer bl.a. på at koordinere investeringsfaciliteterne inden for infrastrukturområdet. Det overvejes bl.a. at oprette en fælles fond, som skal administrere medlemslandenes bidrag.

Der skal desuden gennemføres følgende tre tiltag:

- 1) En kortlægning af de eksisterende, tilgængelige finansieringsinstrumenter i området.
- 2) Oprettelse af en hjemmeside for at give ansøgere et bedre overblik over finansieringsmulighederne.
- 3) Indførelse af ét enkelt kontaktpunkt for ansøgere. Altså en One-Stop-Shop.

Økofin opfordrede i maj 2008 Kommissionen til at færdiggøre disse tre tiltag inden udgangen af 2008, men Kommissionen er blevet forsinket. Det forventes, at arbejdet er færdigt medio 2009.

Økofin ventes at vedtage rådskonklusioner, der tilskynder Kommissionen til at "få mere fart på arbejdet" og levere konkrete resultater. Vi forventer, at næste statusrapport vil indeholde forslag til konkrete løsningsmodeller.

FO 6. Forordning om kreditvurderingsbureauer (ikke på dagsorden for kommende ECOFIN)

KOM (2008) 0704

Rådsmøde 2919 – bilag 1 (samlenotat side 34)

KOM (2008) 0704 – bilag 2 (grundnotat af 22/12-08)

Finansministeren: Forordningen er ikke på dagsordenen for det kommende Økofinmøde, men det tjekkiske formandskab stiler mod at afslutte forhandlingerne om sagen i løbet af den kommende måned.

Kreditvurderingsbureauer er – som alle ved – virksomheder, der leverer ratings af sandsynligheden for, at en virksomhed, en myndighed eller et specifikt finansielt produkt misligholder sin forpligtigelse. Der har ikke tidligere været en EU-regulering af bureauerne. Formålet med at skabe en sådan regulering er at genskabe tilliden til bureauernes ratings.

Forordningen, der skal lede til fælles EU-regler, indeholder tre centrale elementer:

1. Krav om, at sådanne kreditvurderingsbureauer skal registreres.
2. Konkrete bestemmelser om den interne organisering, herunder håndtering af interessekonflikter, kvalitetssikring af ratings og øget gennemsigtighed for brugere.
3. Offentligt tilsyn med bureauerne for at kunne håndhæve de krav og bestemmelser, der følger af de to første punkter.

Ratings, der skal benyttes i forbindelse med opgørelse af solvenskrav for banker og forsikringsselskaber, skal opfylde forordningen.

Forordningen har som målsætning at skabe gennemsigtighed om de enkelte ratings gennem offentliggørelse af vurderingsprincipper og vurderingsmetoder.

Forordningen skal desuden forebygge interessekonflikter, herunder eksempelvis at der – på bekostning af bureauets uvildighed og ratingens kvalitet – tages hensyn til den kunde, der betaler, og som er genstand for en vurdering. Det kan bl.a. ske ved, at der stilles krav om, at de enkelte analytikere kun må vurdere samme virksomhed i en vis periode.

FO Det følger soleklart af de diskussioner, vi har haft før om, hvilke krav finanskrise stiller, at der er brug for mere gennemsigtighed, hvorfor regeringen generelt kan tilslutte sig en registrering og godkendelsesprocedure for kreditvurderingsbureauer på linje med Kommissionens forslag. Vi finder det væsentligt, at den interne organisering i bureauerne styrkes.

Morten Messerschmidt fandt det helt naturligt, at man i forlængelse af den krise, der er i den vestlige verdens økonomi for tiden, strammer reglerne for kreditvurderingsbureauerne.

Anne Grete Holmsgaard syntes, det var et fremskridt, at der var kommet et forslag vedrørende kreditvurderingsbureauer. Hun spurgte, hvad regeringen vil gå efter, når det drejer sig om at håndhæve regelsættet, idet hun gjorde opmærksom på, at de største kreditvurderingsbureauer er amerikanske.

Hun forstod, at man overvejer at etablere et europæisk kreditvurderingsbureau, og spurgte, hvad regeringen vil gøre for at fremme den proces.

Svend Auken fandt, at der i det danske udspil lå en kritik af de eksisterende store amerikanske kreditvurderingsbureauer, idet disse ikke har en fuldstændig klar

adskillelse fra kreditinstitutterne. Derfor forstod han ikke, at finansministeren nærmest trak på skulderen.

Finansministeren sagde i svaret til Anne Grete Holmsgaard, at man ønsker, at de kreditvurderingsbureauer, som beskæftiger sig med europæiske kreditinstitutter, skal registreres i EU, hvorefter det er de nationale tilsynsmyndigheder i de enkelte lande, der skal håndhæve regelsættet. I Danmark er det Finanstilsynet, der får til opgave at sikre, at de danske virksomheder, der kreditvurderes, vurderes af kreditvurderingsbureauer, som lever op til forordningens bestemmelser.

Man kan have forskellige vurdering af, om det vil være hensigtsmæssigt at etablere ét europæisk kreditvurderingsbureau. Han havde selv den holdning, at det, der i første række er brug for, er at få opstillet nogle stærke EU-spilleregler for bureauerne virke. Han var enig i, at det er fint med en EU-regulering, men det ville være endnu finere med en international regulering.

Svend Auken sagde, at man ikke behøver have ét europæisk kreditvurderingsbureau, som dækker hele Europa, men det vil være godt, hvis der også er et eller flere europæiske bureauer udover de store amerikanske som Standard & Poor's og Moody's.

Anne Grete Holmsgaard spurgte, hvilke sanktionsmuligheder der er, hvis en virksomhed ikke lever op til kravene eller opererer i et land, hvor der er et slapt finanstilsyn.

Hun ville gerne vide, om finansministeren ville rejse spørgsmålet om etablering af et europæisk kreditvurderingsbureau.

Finansministeren sagde i anledning af Svend Aukens indlæg, at han da ville synes, det var en lykke, hvis der opstod større konkurrence blandt kreditvurderingsbureauerne. Men det afgørende er, at man får en ordentlig regulering af bureauerne, sådan at de udøver deres virksomhed på et ensartet og gennemsigtigt grundlag.

Finansministeren svarede Anne Grete Holmsgaard angående sanktionsmuligheder, at hvis man bruger kreditvurderingsbureauer, som ikke lever op til det materielle regelsæt og som snyder på vægten, kan man miste sin mulighed for at udøve finansiel virksomhed. Måske kunne han oversende et notat, hvori han folde de dette mere ud.

Anne Grete Holmsgaard takkede for tilbuddet om at uddybe sanktionsmulighederne, idet hun mente, der måtte være en mellemting mellem ingenting at gøre og så at fratage virksomheden muligheden for at agere på de finansielle markeder.

Hun syntes ikke rigtigt, finansministeren tog stilling til, om vi skulle have et europæisk kreditvurderingsinstitut.

NOT **Finansministeren** ville søge yderligere oplysninger i Finanstilsynet og komme med et skriftligt notat om sanktionsmulighederne, både over for kreditvurderingsbureauerne og over for de virksomheder, der kreditvurderes. Han havde bare villet tydeliggøre, at det ikke blot var varm luft og hensigtserklæringer, men en forordning med konsekvenser. Finansministeren tilføjede, at han havde det

grundsynspunkt, at kreditvurderingsbureauer er private aktører, så man kan måske godt udtrykke et politisk ønske om, at man gerne ser flere af den slags, men det indgik ikke i hans optik, at man skulle etablere et offentligt funderet kreditvurderingsbureau.

Formanden konkluderede, at der ikke var konstateret et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet ingen partier havde ytret sig imod det.

Punkt 2. Samråd med forsvarsministeren om samrådsspørgsmål J vedr. pirateri

EUU alm. del (08) – samrådsspørgsmål J (vedlagt)

Samrådsspørgsmålet havde følgende ordlyd:

”Set i lyset af den meget alvorlige situation med pirateri ud for Somalias kyst bedes ministeren redegøre for, hvilke initiativer Danmark vil sætte i værk dels i forhold til det store antal danske søfolk, som løbende sejler gennem området, og dels i forhold til den fælles flåde, som EU nu sender af sted til området.”

Kim Mortensen begrundede samrådsspørgsmålet og nævnte, at der havde været lidt uenighed om, hvorvidt det var forsvarsministeren eller udenrigsministeren, som skulle svare på det. Sagen optager jo medierne meget, og den er ikke blevet mindre aktuell i en situation, hvor det danske skib Absalon ikke længere er leder af Task Force 150.

Udover det stillede samrådsspørgsmål bad Kim Mortensen forsvarsministeren kommentere, at Storbritannien nu har lavet en aftale med Kenya om at retsforfølge piraterne, og at EU var på vej til at lave en lignende aftale med Kenya. Hvad er regeringens overvejelser i den anledning? Har Danmark været i kontakt med de kenyanske myndigheder?

Forsvarsministeren: Tak for muligheden for at komme her i dag og sætte lidt fokus på sagen og fortælle lidt om den mission, vi har deltaget i og fortsat deltager i.

Nogle af de spørgsmål, som bliver rejst, hører egentlig hjemme hos udenrigsministeren, og i det omfang jeg ikke har fået svarene på forhånd, vil jeg selvfølgelig henvise til udenrigsministeren. Men jeg har været i kontakt med udenrigsministeren, således at jeg er i stand til at svare på de spørgsmål, der indtil nu er rejst. Det bliver i form af et citat fra papirer, jeg har fået fra Udenrigsministeriet.

Først og fremmest skal jeg sige, at pirateri er et internationalt problem, som der er kommet utrolig fokus på. Det har stor international bevågenhed, og man ønsker internationalt at stoppe dette uvæsen. En del af de initiativer, jeg vil omtale, hører, som jeg lige har sagt, under udenrigsministeren, men jeg vil forsøge at dække dem så godt, som jeg overhovedet kan.

Jeg er bekendt med, at Søfartsstyrelsen, som jo henhører under økonomi- og erhvervsministeren, sidste år udsendte sejladsbefalinger til den danske skibsfart vedrørende sejlads i Adenbugten. Herudover har Søfartsstyrelsen udstedt en teknisk forskrift, som også retter sig mod forebyggelse af overfald på danske skibe.

På mit eget område er det selvfølgelig Absalon, jeg primært skal tale om. Absalon er en del af den nuværende internationale maritime koalitionsstyrke – Task Force 150. Vi opererer i farvandet omkring Afrikas Horn. Absalon har specielt patrulje-

ret i Adenbugten, hvor piraterne især opererer. En stor del af den seneste tids kapringer og kapringsforsøg har fundet sted dér. Jeg var lige inde at kigge i morges, og jeg tror, der i øjeblikket er 12 eller 13 skibe, som er taget af pirater, og næsten 250 søfolk sidder som gidsler på de forskellige skibe, så det er et alvorligt problem.

Absalon har i en række tilfælde medvirket til at afværge konkrete piratangreb. Det seneste eksempel fandt sted den 2. januar, hvor Absalon modtog et nødopkald fra et fragtskib, som var under angreb. Vores helikopter blev sendt til området, og det pågældende skib blev ikke kapret. Herudover har Absalon i en række tilfælde afvæbnet formodede piratskibe.

Absalon og andre af de skibe, der sejler i området, har haft en afskrækkende og en forebyggende effekt. Det var bl.a. med baggrund i den afskrækkende og forebyggende effekt, vi politisk fandt et flertal for, at vi forlængede Absalons deltagelse i missionen frem til primo april i år.

En anden konkret militær indsats var beslutningen om at sende inspektionsskibet Thetis til Afrikas Horn fra medio januar til ultimo april sidste år for at ledsage skibe, som var chartret af FN's Verdensfødevareprogram, således at de ikke blev kapret af pirater. Jeg tror, Thetis i alt ledsagede fire skibsladninger, som svarede til forbruget for mere end 100.000 somaliere i et år. Så det er ikke uvæsentlige mængder, der bliver transporteret. Det er i øvrigt en af de opgaver, som den nye EU-styrke tager sig af i dag.

Herudover har Danmark været medsponsor på nogle resolutioner, som blev vedtaget i efteråret 2008 i FN's sikkerhedsråd. Resolutionerne rettede sig mod pirateriproblemet i farvandet omkring Somalia og fordømte selvfølgelig piraterne. En af resolutionerne – den hed 1816 – gav desuden bemyndigelse til at bekæmpe pirateri på somalisk territorialfarvand.

Det er ikke nogen hemmelighed, at vi selv har oplevet – og også oplever for nærværende – hvordan indsatsen mod pirateri kan føre til rimeligt komplicerede situationer med tilbageholdelse af mistænkte.

Sammen med udenrigsministeren har jeg derfor taget spørgsmålet om retsforfølgelse af pirater op i international sammenhæng, og vi har bl.a. sendt et brev til FN's generalsekretær. I brevet opfordrer vi blandt andet FN til at støtte det internationale samarbejde og udviklingen af muligheder for at retsforfølge pirater og andre kriminelle til søs. Vi foreslår desuden, at FN's søfartsorganisation, IMO, inddrager disse punkter i deres arbejde. Jeg ved, at økonomi- og erhvervsministeren har henvendt sig til IMO's generalsekretær om præcis den samme sag. Opfordringen om at forbedre retsforfølgelsesmulighederne er blevet positivt modtaget både i EU og selvfølgelig også i IMO.

I forhold til konkrete initiativer, som spørgsmålet omtaler, kan jeg nævne, at jeg gentagne gange har opfordret til en koordination af aktionerne i området samt til et samarbejde om at finde internationale løsninger på problematikken omkring tilbageholdte. Jeg gjorde det på EU-forsvarsministermødet den 1. og 2. oktober 2008 i Deauville og på NATO-forsvarsministermødet den 9. og 10. oktober 2008 i Budapest.

Herudover kan jeg nævne, at Danmark også deltager i den nye internationale kontaktgruppe vedrørende pirateri. Arbejdsgruppen mødes faktisk lige i disse dage for første gang i New York og vil ligeledes adressere problemet med pirateri ved Somalia. Gruppen vil blandt andet inddrage spørgsmålet om retsforfølgning.

Som det fremgår af regeringsgrundlaget, vil regeringen tage initiativ til at styrke den internationale indsats mod pirateri. En interministeriel arbejdsgruppe, som er forankret i Udenrigsministeriet, forventes i starten af året at kunne fremlægge forslag til initiativer på området.

For så vidt angår anden del af spørgsmålet – hvilke initiativer Danmark har iværksat i forhold til EU's flådeoperation ATALANTA – vil jeg først og fremmest erindre om, at forsvarsforbeholdet forhindrer Danmark i at deltage i eller påvirke udformningen af operation ATALANTA, som EU iværksatte i sidste måned.

Operation ATALANTA har til formål at beskytte nødhjælpsskibe – det var den opgave, vi havde sidste år – og afskrække fra, forebygge og bringe piratvirksomhed og væbnede røverier ud for Somalias kyst til ophør.

Danske skibe og danske søfolk kan godt få bistand fra de skibe, som indgår i EU's flådeoperation. Det er selvfølgelig en meget vigtig pointe. Forbeholdet forhindrer altså ikke, at vi kan få hjælp. Man kan sige, at vi er en form for free rider, idet vi nyder godt af operationen, uden at vi selv kan bidrage til den.

Det fik vi faktisk glæde af den 9.-11. januar i år, hvor et dansk handelsskib blev eskorteret igennem Adenbugten af EU's ATALANTA-mission. Men vi kan altså ikke deltage i missionen med militære enheder. Det kunne jeg snakke længe om. Det er selvfølgelig en lille smule paradoksalt, at vi ikke kan deltage i eller påvirke en operation, som er så vigtig for en søfartsnation som Danmark. Det vender jeg lidt tilbage til senere.

Endelig kan jeg nævne, at der op EU-siden for øjeblikket også foregår et arbejde med at søge en løsning på problematikken omkring tilbageholdte. Det kunne jeg måske knytte et par bemærkninger til med det samme. Der blev refereret til den aftale, der er med Kenya. Der er en bilateral aftale mellem Kenya og Storbritannien, og jeg har fået oplyst, at EU og Kenya har en kontakt. Nu vil jeg citere, hvad jeg har fået at vide af udenrigsministeren:

”Den aftale, som er under forhandling mellem EU og Kenya – men som regeringen bekendt altså endnu ikke foreligger – indgås inden for rammerne af EU's militære maritime operation ud for Somalias kyst, ATALANTA. På grund af forsvarsforbeholdet er Danmark således afskåret fra direkte at blive en del af aftalen. Det udelukker imidlertid ikke, at denne aftale vil kunne tjene som inspiration og fortilfælde for en bilateral aftale mellem Danmark og Kenya. Det siger sig selv, at regeringen på alle måder søger at finde en løsning på problemet med retsforfølgning af pirater, og i dag mødes 24 lande i New York i den nyoprettede kontaktgruppe vedrørende pirateri ud for Somalia. Spørgsmålet om retsforfølgning står meget højt på dagsordenen også dér. Fra dansk side arbejder vi bl.a. aktivt ad dette spor for at finde en bæredygtig, langsigtet løsning.”

Der blev spurgt, hvorfor vi ikke har en aftale, når England har en og EU er ved at få det. Til det vil jeg sige – og her citerer jeg også Udenrigsministeriet:

"Det er vores håb, at en aftale mellem EU og Kenya kan tjene som inspiration for en dansk aftale. Man skal her ikke underkende, at det for lande som Kenya kan fremstå som en belastning at indgå aftale om overdragelse af tilbageholdte. I den forbindelse er det værd at bemærke, at det heller ikke for EU er lige ud ad landevejen at forhandle en sådan aftale på plads. Som sagt foreligger der ikke regeringen bekendt en aftale endnu. Når det er kommet til en aftale mellem UK og Kenya, skal man nok holde in mente, at der eksisterer særlige bånd mellem Storbritannien og Kenya, som går langt tilbage i historien. Et sådant særligt bånd giver måske andre muligheder for hurtigere og lettere at forhandle komplekse aftaler hjem,"

På spørgsmålet, om vi har været i kontakt med de kenyanske myndigheder i denne sag, er der oplyst følgende – og jeg citerer:

"Allerede forud for indsættelsen af et dansk flådefartøj til ledsagelse af World Food Programme skibene i 2008 forsøgte den danske regering at etablere en overdragelsesaftale med Kenya. Dette lykkedes ikke, og det var derfor i en periode vurderingen, at det ikke ville være muligt at indgå en sådan aftale med virkning for udsendelsen af Absalon. I lyset af den seneste tids udvikling, herunder EU's forhandling om overdragelsesaftalen med Kenya, vil regeringen imidlertid gøre et nyt forsøg på at indgå en aftale med Kenya. Dette vil ske i forbindelse med udenrigsministerens rejse til Afrika i slutningen af januar i år."

Kim Mortensen takkede for et meget fyldestgørende svar. Han var mest optaget af, at det for de danske søfolk, som sejler i området, var en kæmpe stor belastning, og at det også var det for rederierne.

I anledning af at forsvarsministeren havde nævnt nogle tal for, hvor mange søfolk det drejede sig om totalt, ville han gerne høre, hvor mange danske søfolk der var blevet tilfangetaget af pirater.

Han pegede på, at hvis der havde været tale om en flykapring, var der ikke gået mange minutter, før der havde været et stort internationalt samarbejde om at løse konflikten, men nu havde sørøverierne stået på i flere år.

Han spurgte, om der var fælles regler for de EU-lande, der deltog i ATALANTA, eller om de enkelte lande havde egne instruktionsbeføjelser.

Han mente, søfolkene ville være mest trygge, hvis der blev tale om konvojsejlds, og spurgte, om det også er Danmarks strategi.

Per Clausen spurgte, hvad man ville gøre, hvis Kenya ikke ville påtage sig opgaven med at få de pågrebne pirater dømt.

Militære midler er sikkert nødvendige for at få stoppe pirateriet, men Per Clausen spurgte, om der ikke lå en række sociale forhold bagved det, som gør, at hvis man for alvor skal løse problemet, kræver det, at man finder andre måder, den somaliske befolkning kan overleve på.

Anne Grete Holmsgaard var godt klar over, at det var udenrigsministerens område, men spurgte, om Danmark ikke kunne påtage sig en rolle i bestræbelserne for at få Kenya til at retsforfølge piraterne, f.eks. ved at give Kenya nogle løfter.

Svend Auken pegede på, at operationen kostede en frygtelig masse penge, og spurgte, om man ikke kunne få sat gang i forhandlingerne med Kenya om at retsforfølge piraterne, hvis man stillede en pose penge til rådighed.

Han spurgte, hvad handelsskibene betaler for at få beskyttelse. I den forbindelse pegede han på, at det er tosset, at handelsskibene skal sejle syd om Afrika, og at det også medfører større udslip af CO₂.

Svend Auken sagde, at da man i sin tid diskuterede det danske forsvarsforbehold, var der ikke nogen, der havde forestillet sig, at det skulle forhindre Danmark i at deltage i aktioner som ATALANTA. Derfor opfordrede han til, at man satte sig ned og granskede de danske fortolkninger af forsvarsforbeholdet og fandt frem til en model, således at vi alligevel kunne deltage, f.eks. ved at alle partierne – også de partier, der ønskede at bevare forsvarsforbeholdet – blev enige herom.

Jens Christian Lund mente, en af grundene til, at man ikke var kommet pirateriet til livs, på trods af at der er mange krigsskibe i området, er, at organiseringen af indsatsen er for dårlig.

Måske kunne man i større udstrækning forhindre pirateriet, hvis man fik lavet konvojsejlads, og hvis skibene fik soldater om bord.

Forsvarsministeren sagde i svaret til Kim Mortensen, at en af forskellene på en flykapring og pirateri er, at pirateri oftest foregår i internationalt farvand, mens flyene lander i et land, som kan retsforfølge flykaprerne. Der kræves en international løsning, og man kan undre sig over, at man ikke er kommet længere med en sådan. Vi har gjort, hvad vi kunne, for at rejse spørgsmålet i internationale fora.

NOT Han lovede at oversende tal for, hvor mange danske søfolk der havde været påvirket af pirateriet.

ATALANTA-missionen bliver styret af Storbritannien i øjeblikket, men formandskabet går på skift hver fjerde måned. Der er mange lande med. Der er 5-7 skibe i området ad gangen. Også en NATO-styrke sejler i området.

I nogle tilfælde er konvojsejlads godt; i andre tilfælde er det det ikke. Mange rederier ønsker ikke at have bevæbnede vagter om bord, og umiddelbart syntes forsvarsministeren ikke så meget om ideen, idet det kan føre til en opskalering med flere skyderier og døde mennesker til følge.

Forsvarsministeren sagde i svaret til Per Clausen, at udenrigsministeren på sin rejse til Afrika vil tage spørgsmålet om Kenya op. Vi har prøvet at få FN til at følge op på sagen.

Forsvarsministeren var enig med Per Clausen i, at de militære magtmidler ikke løser det fundamentale problem, men de militære magtmidler kan være med til en nødvendig symptombehandling. Det fundamentale problem er, at der ikke er en retsstat i Somalia.

Forsvarsministeren var sikker på, at udenrigsministeren ville kunne sige noget om det, Anne Grete Holmsgaard spurgte om vedrørende retsforfølgelse, når han kom hjem fra sin rejse til Afrika i slutningen af januar. Han mente nu, at EU havde bedre muligheder for at få en aftale med Kenya end Danmark. Han ville bringe ideen om at yde penge til Kenya videre til udenrigsministeren. Han var enig med Anne

Grete Holmsgaard i, at man ikke bare kunne kaste opgaven med at retsforfølge piraterne ud til et fattigt afrikansk land. Derfor har vi også rejst problemet i FN, for hvis der kommer en FN-løsning, følger der penge med.

Skibene betaler ingen beskyttelsespenge, hvilket forsvarsministeren også havde det bedst med, sagde forsvarsministeren til Svend Auken.

Han svarede på Svend Aukens opfordring til at se på fortolkningen af det danske forsvarsforbehold igen, at han ikke har interessere i at fortolke det hårdere end nødvendigt, men fortolkningen måtte ligge inden for de rammer, der er. Det er Udenrigsministeriet og Justitsministeriet, der fortolker forbeholdet. Han ville ikke beskyldes for at file med forsvarsforbeholdet.

Forsvarsministeren svarede Jens Christian Lund og Kim Mortensen, at nok var der mange krigsskibe i området, men det drejer sig om mange hundrede tusinde kvadratkilometer.

Problemet med at sejle konvojsejlad er dels, at skibene er i fare, mens de ligger opankret for at afvente konvojskibene, dels at det er det langsomste skib i konvojen, der bestemmer farten, og hvis skibene sejler langsomt, har piraterne bedre mulighed for at borde dem. Han nævnte, at et stort Maerskskib samme formiddag havde sejlet så hurtigt, at det på den måde var undsluppet piraterne.

Kim Mortensen spurgte i anledning af Svend Aukens bemærkninger om forsvarsforbeholdet, om vi ikke kunne bruge ressourcerne bedre, hvis landene står sammen i EU.

Sejler flåden under ATALANTA under de enkelte staters instruktionsbeføjelser?

Anne Grete Holmsgaard spurgte, om der var noget i vejen for, at Danmark kunne tiltræde det samarbejde, som EU er ved at aftale med Kenya.

Svend Auken spurgte, om man kunne forestille sig, at et handelsskib medbragte kamphelikoptere.

Man har vel ret til at sænke piraternes skibe, så de ikke får deres grej med sig.

Forsvarsministeren mente, det bl.a. økonomisk vil være en fordel at koordinere de forskellige aktioner, der findes i området. Tyskerne, som nu overtager ansvaret for Task Force, har mere fokus på smugleri end på pirateri.

Han svarede Kim Mortensen, at ATALANTA-styrken har en fælles instruks. Vi har ledet Task Force 150, som også har en fælles instruktion. Men Absalon er stadig væk også et nationalt skib, så vi har ikke fuldstændig mistet vor handlefrihed.

Forsvarsministeren ville videregive Anne Grete Holmsgaard idé til udenrigsministeren, men personligt mente han, det ville blive svært for Danmark at koble sig på en EU-aftale med Kenya.

Vi har en kamphelikopter på vores skib, og også andre krigsskibe er udstyret med kamphelikoptere, men det er ikke alle skibe, der har helikoptere med. Kamphelikoptere har en afskrækkende effekt.

Forsvarsministeren sagde i anledning af Svend Aukens sidste spørgsmål, at mange af piraternes skibe var i så dårlig stand, at de er synkefærdige, og så må man tage piraterne om bord i vores skibe. Vi kan selvfølgelig inddrage deres grej.

Formanden mente, man måtte have et velforberedt samråd med såvel forsvarsministeren som udenrigsministeren og måske også udviklingsministeren, når udenrigsministeren kom hjem fra Afrika. Her må man også tage spørgsmålet om fortolkningen af forsvarsforbeholdet op. Han håbede, det spørgsmål kunne løses, hvis alle partierne er enige om det. Der var bred opbakning til dette synspunkt og formanden ville bede om et åbent samråd.

FO Punkt 3. Rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 19. januar 2009

Punkterne 4 og 6 hører under Miljøministeriets ressort, mens de øvrige punkter hører under Fødevareministeriets ressort.

Fødevareministeren forelagde punkterne 1-3, 5 og 7-8.

Miljøministeren forelagde punkterne 4 og 6.

Fødevareministeren: Jeg forelægger tre sager til forhandlingsoplæg. Det drejer sig om punkt 5 om GMO-raps T45, punkt 7 om animalske biprodukter og punkt 8 om nye fødevarer, altså novel food forordningen. Resten af punkterne vil blive forelagt til orientering.

Der er et par punkter på dagsordenen, som forelægges af miljøministeren, nemlig punkt 4 og punkt 6.

Miljøministeren: Jeg kan henvise til det samlenotat om Rådsmøde for land og fisk den 19. januar, miljødelen, som blev sendt til udvalget den 8. januar.

Der er to punkter på dagsordenen, hvoraf ét forelægges til forhandlingsoplæg, nemlig punkt 6, og ét til orientering, nemlig punkt 4.

1. Formandskabets arbejdsprogram for første halvår af 2009

– *Præsentation*

Rådsmøde 2918 – bilag 2 (side 3)

Fødevareministeren: Formandskabet vil traditionen tro på det første rådsmøde præsentere sit arbejdsprogram. Jeg kan henvise til beskrivelsen i det oversendte samlenotat, og der følger et lidt mere uddybende notat om arbejdet i Rådet i det kommende halvår.

2. Henstilling fra Kommissionen til Rådet om bemyndigelse af Kommissionen til at indlede og gennemføre forhandlinger med Den Internationale Vinorganisation (OIV) om betingelser og vilkår for Det Europæiske Fællesskabs tiltrædelse

– *Præsentation*

KOM (2008) 0577

Rådsmøde 2918 – bilag 2 (side 7)

Fødevareministeren: Kommissionen vil præsentere forslaget om medlemskab af den internationale vinorganisation. Jeg vil henvise til samlenotatet, og jeg har ikke noget at tilføje.

3. Meddelelse om fødevarerpriser i Europa

– *Præsentation*

KOM (2008) 0821

Rådsmøde 2918 – bilag 2 (side 9)

Fødevarerministeren: Kommissionen vil præsentere sin meddelelse om fødevarerpriser i Europa. Kommissionen fremhæver en række initiativer til at sikre en bedre fødevarerforsyning i Europa. Meddelelsen sætter især fokus på konkurrencecelvgivning og konkurrenceevne.

Meddelelsen dækker også en række emner, der er under økonomi- og erhvervsministerens ressort. Men Kommissionens præsentation på rådsmødet forventes at fokusere på de emner i meddelelsen, der er relevante for de tilstedeværende ministre.

Jeg kan sige, at vi grundlæggende er positive over for meddelelsen. Jeg mener, at det er en langt bedre tilgang end at anvende gammeldags landbrugsstøtte eller prisregulering som under de traditionelle markedsordninger.

4. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om fastsættelse af krav til virksomheder, der markedsfører træ og træprodukter

– *Politisk drøftelse*

KOM (2008) 0644

Rådsmøde 2918 – bilag 1 (side 2)

KOM (2008) 0644 – bilag 2 (grundnotat af 1/12-08)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (08) – bilag 54, side 149 (seneste behandling i EUU 24/10-08)

Miljøministeren: Punktet forelægges til orientering.

Formandskabet har lagt op til en første politisk drøftelse af forslaget.

Med forslaget pålægges virksomheder, der markedsfører træ og træprodukter på EU's marked, at udvise fornøden påpasselighed i forhold til at sikre sig, at træet er lovligt fældet i oprindelseslandet.

Virksomhederne skal etablere sporings- og kontrolmekanismer, som med tilstrækkelig sikkerhed kan spore træet til en kilde, hvor der er minimal sandsynlighed for, at træet er ulovligt fældet.

Regeringen har i årevis haft kamp mod ulovlig tømmerhugst som en prioriteret mærkesag – både i den hjemlige indkøbspolitik, i EU og i internationale skovforhandlinger.

En effektiv indsats på EU-niveau vil som udgangspunkt have en langt større gennemslagskraft end individuelle nationale tiltag, og jeg har adskillige gange rykket Kommissionen for at fremlægge forslag om yderligere regulering.

Jeg havde håbet, at Kommissionen havde fremlagt et forslag om et egentligt forbud mod markedsføring af ulovligt fældet træ, således at virksomhederne blev gjort ansvarlige for, at kun dokumenterbart, lovligt fældet træ må markedsføres i EU.

Jeg vil derfor i forhandlingerne også arbejde for et sådant forbud.

Såfremt der ikke er den fornødne opbakning blandt de øvrige EU lande til et egentligt forbud, vil jeg lægge vægt på, at det nuværende forslag strammes op, så det kommer så tæt på et egentligt forbud som overhovedet muligt.

Det vil bl.a. indebære konkrete krav, som i højere grad vil ansvarliggøre virksomhederne. Samtidig må det sikres, at virksomhederne løbende kontrolleres af en uafhængig tredjepart.

Anne Grete Holmsgaard var glad for, at Danmark går efter at få et egentlig forbud mod illegal import af træ som et led i klimapolitikken, og spurgte, hvordan det går med at få Tyskland eller Frankrig med, sådan som man havde diskuteret det i Miljø- og Planlægningsudvalget samme morgen. De store lande, som dyrker det illegale træ, er Brasilien og Indien, og vi må i det år, hvor der skal være klimatopmøde i København, gå efter at få et forbud eller en overvågningsmekanisme. Hun var ikke overbevist om, at den overvågningsmekanisme, der var lagt op til, var stærk nok.

Hun kunne godt tænke sig en lidt mere substanspræget definition af, hvad ulovligt tømmer er, og hvor man får nogle bæredygtighedskriterier ind.

Benny Engelbrecht understregede miljøministerens bemærkninger om, at vi går efter at få gennemført et forbud.

Svend Auken erklærede sig enig med Anne Grete Holmsgaard og mente, EU burde have en skovpolitik og herunder principielt burde have et forbud mod import af ulovligt tømmer. Han pegede på, at skove er et af de områder, hvor liberaliseringen råder, og at skvområdet altid havde været totalt ureguleret. Han hæftede sig i den forbindelse ved, at finansministeren under dagsordenens punkt 1 havde sagt, at intet skal være ureguleret.

Miljøministeren sagde til Anne Grete Holmsgaard, at vi er meget optaget af bæredygtig skovdrift, som tager hensyn til natur og biodiversitet. Han var derfor sådan set enig i den holdning, Anne Grete Holmsgaard havde, men mente, sagen måtte ses i en lidt større sammenhæng. Han mente ikke, det nyttede noget at lave forkromede regler, hvis man ikke kunne overvåge, at de blev overholdt, og derfor mente han, man måtte have en tredjepartskontrol.

I relation til Svend Aukens bemærkninger om skovpolitik pegede miljøministeren på, at Danmark har arbejdet for at få en EU-skovpolitik, men der har desværre ikke været opbakning hertil. Han var enig i, at sagen skulle ses i sammenhæng

med klimaspørgsmålet. Hvis man afskover meget store områder, vil det have en voldsom virkning på biodiversiteten.

FO 5. Forslag til Rådets beslutning om tilladelse til markedsføring af produkter, der indeholder eller er fremstillet af genetisk modificeret T45-raps (ACS-BNØ8-2), i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1829/2003 som følge af handelen med denne raps i tredjelande indtil 2005

– Vedtagelse

KOM (2008) 0678

Rådsmøde 2918 – bilag 2 (side 13)

EUU alm. del (072) – bilag 350 (grundnotat af 8/7-08)

EUU alm. del (072) – bilag 363 (revideret grundnotat af 11/7-08)

Fødevareministeren: Forslaget om GMO raps T45 var til afstemning på et møde i den stående komité for fødevarekæden og dyresundhed den 14. juli 2008, hvor der ikke blev opnået kvalificeret flertal for forslaget. Danmark afstod fra at stemme på grund af usikkerhed om den danske parlamentariske situation. I den forbindelse blev udvalget orienteret skriftligt.

Formålet med genmodificeringen er, at planten er gjort resistent over for ukrudtsmidler baseret på glufosinat.

Ansøgningen drejer sig om brug af rapsen som fødevare, fødevareingrediens og foder. Dyrkning af T45-raps er ikke relevant, idet producenten har oplyst, at handelen med T45 rapsfrø ophørte efter 2005-sæsonen.

Ansøgeren har i den forbindelse oplyst, at det eneste formål med ansøgningen er at tage højde for en eventuel utilsigtet tilstedeværelse af rapsen ved eksport af øvrige godkendte rapssorter til EU, idet EU har en nultolerance over for ikke-godkendte GMO'er.

Da den sundheds- og miljømæssige vurdering af forslaget ikke giver danske og internationale eksperter anledning til bemærkninger, har regeringen hverken fagligt eller juridisk begrundede indvendinger imod godkendelsen.

FO Regeringens forhandlingsoplæg går derfor ud på, at man fra dansk side stemmer for forslaget om godkendelse til markedsføring af produkter, der indeholder eller er fremstillet af genetisk modificeret rapsfrø T45, idet det må konstateres, at der ikke er begrundede indvendinger mod ansøgningen, hvorfor ansøgeren efter dansk opfattelse har et retskrav på godkendelsen.

Morten Messerschmidt ville være helt sikker på, at det alene drejede sig om en markedsføringstilladelse, altså ikke en dyrkningstilladelse.

Fødevareministeren bekræftede, at der alene var tale om en markedsføringstilladelse, idet T45-raps ikke dyrkes mere.

Per Clausen forstod, at begrundelsen for ønsket var, at importøren var nervøs for, at der skulle være en utilsigtet forekomst af T45-raps. Derfor spurgte han, om der er registreret sådanne tilfælde, eller det blot er et teoretisk problem, der måske kan opstå engang i fremtiden, fordi der stadig væk er nogle rester af T45-raps tilbage.

I øvrigt ville han gerne vide, om det er sådan, at når man har givet en markedsføringstilladelse, kan en producent genoptage produktionen og sælge produktet.

Fødevareministeren sagde, at der var tale om en teoretisk situation, idet T45-majs ikke kan dyrkes, selv om der gives markedsføringstilladelse. Hun medgav, at det var en ret omstændelig affære, når produktionen af T45-raps er stoppet i 2005, men ansøgeren har altså gerne villet have en markedsføringstilladelse, da EU arbejder med en nultolerance.

Lone Dybkjær ville gerne vide, hvorfor der havde været uenighed i den stående komité, siden sagen nu bliver forelagt Rådet.

Pia Adelsteen blev lidt i tvivl, da hun hørte fødevareministerens svar til Per Clausen vedrørende nultolerance, og spurgte, om vi bliver nødt til at tillade import af T45-raps, hvis forslaget vedtages – altså hvis man genoptager produktionen af T45-raps i et tredjeland.

NOT **Fødevareministeren** svarede Lone Dybkjær, at hun ikke vidste, hvorfor der havde været uenighed i den stående komité, men det ville hun sende et notat over om. Hun gik ud fra, at der var tale om den sædvanlige holdningstilkendegivelse, idet der er et blokerende mindretal, som ikke ønsker at give tilladelserne.

Fødevareministeren gentog i svaret til Pia Adelsteen, at der udelukkende er tale om en markedsføringstilladelse, som handler om anden raps end T45-raps, hvor der kan være nogle rester af T45-raps, som ikke har været dyrket siden 2005.

Per Clausen gjorde opmærksom på, at der er tale om en helt almindelig markedsføringstilladelse, så man kan genoptage produktionen af T45-raps og markedsføre det.

Formanden konkluderede, at der ikke var konstateret et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet Enhedslisten havde ytret sig imod det.

FO **6. Ansøgning om godkendelse til markedsføring i EU af genetisk modificerede nelliker (C/NL/06/01) i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/18/EF**

– Vedtagelse

KOM (2008) 0754

Rådsmøde 2918 – bilag 1 (side 9)

EUU alm. del (06) – bilag 334 (grundnotat af 16/5-07)

EUU alm. del (072) – bilag 416 (revideret grundnotat af 8/9-08)

Miljøministeren: Punktet forelægges til forhandlingsoplæg.

I september 2008 blev udvalget skriftligt orienteret om, at Danmark i forbindelse med et møde i embedsmandskomiteen under udsætningsdirektivet ville stemme for Kommissionens forslag om denne ansøgning, da alle eksperterne er enige om, at der ikke er risiko for miljø og sundhed ved markedsføringen af nelliken.

Ansøgningen omhandler en nellike, der har indsat gener, der ændrer på farven, og gener, der giver tolerance over for bestemte ukrudtsmidler. Nelliken søges kun godkendt til import og videresalg som afskårne blomster og ikke til dyrkning eller opformering.

Det er jo ikke første gang, vi skal tage stilling til en nellike med ændret farve. Sidst var i februar 2007, hvor et bredt flertal i Europaudvalget ikke modsatte sig, at Danmark stemte for en lignende godkendelse.

Jeg er selv af den opfattelse, at ændring af farven på en nellike ikke er et godt eksempel på, at vi kan anvende bioteknologien til gavn for samfundet. Men jeg erkender samtidig, at ansøgeren har et retskrav på en godkendelse, når der ikke vurderes at være risici for miljø og sundhed, og der ikke er formelle fejl, der kan begrunde et nej til ansøgningen.

FO Regeringen vil derfor – i overensstemmelse med Danmarks holdning i komiteen – tilslutte mig Kommissionens forslag i Rådet.

Formanden gjorde opmærksom på, at der netop var omdelt et bilag vedrørende rådskonklusionerne på miljørådsmødet den 4. december vedrørende inddragelse af socioøkonomiske kriterier i vurderingen af GMO'er.

Lone Dybkjær bad miljøministeren redegøre for samfundsnyttens ved blå nelliker. Hun var klar over, at der var tale om afskårne blomster, men hvis man godkender blå nelliker, fremmer man jo en produktion af dem et eller andet sted uden for EU.

Per Clausen delte Lone Dybkjærs opfattelse af samfundsnyttens og kunne derfor ikke støtte forhandlingsoplægget.

Anne Grete Holmsgaard henviste til den drøftelse, man havde haft af sagen samme morgen i Miljø- og Planlægningsudvalget og takkede for den hurtige oversendelse af det notat, formanden havde nævnt. Hun mente, det ville være djævelsvært at finde nogen nytteværdi af den lille nellike.

Pia Adelsteen ville også gerne overbevises om, at genmodificerede nelliker har nogen nytteværdi, og havde meget svært ved at støtte forhandlingsoplægget.

Benny Engelbrecht sagde, at måske var der ikke noget at komme efter, men han ville gerne understrege miljøministerens bemærkninger om, at ændring af farven på en nellike ikke er et godt eksempel på, at vi kan anvende bioteknologien til gavn for samfundet

Send Auken ville gerne meget snart deltage i en forhandling om at få defineret kriterier for samfundsnytte. Idet han havde fået det indtryk, at miljøministeren ville indbyde til en sådan forhandling, kunne Socialdemokraterne sige ja til forhandlingsoplægget.

Anne Grete Holmsgaard mente, Danmark skulle stemme nej for på den måde at fremme processen i retning af en principiel drøftelse af genmodificerede produkter. Men hun ville gerne deltage i en diskussion om kriterierne for samfundsnytte.

Miljøministeren fandt diskussionen om samfundsnyttens vigtig og mente derfor, det var nogle fornuftige rådskonklusioner, man nåede frem til i december. Nu er processen sat i gang, men diskussionen blev ikke afsluttet på rådsmødet i december. Danmark er meget aktiv i den proces.

Han havde sagt, at en ændring af farven på nelliker ikke var et godt eksempel på, hvad man kan anvende bioteknologien til, men samtidig måtte han anerkende, at ansøgeren havde et retskrav på en godkendelse, når der ikke vurderes at være risici for miljø og sundhed, og der ikke er formelle fejl, der kan begrunde et nej til ansøgningen.

Formanden konkluderede, at der ikke var konstateret et flertal i mod regeringens forhandlingsoplæg, idet Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Enhedslisten havde ytret sig imod det.

FO 7. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. .../... om sundhedsbestemmelser for animalske biprodukter, som ikke er bestemt til konsum ("forordningen om animalske biprodukter")

– Tidlig forelæggelse

KOM (2008) 0345

Rådsmøde 2918 – bilag 2 (side 18)

KOM (2008) 0345 – bilag 2 (grundnotat af 7/7-08)

Fødevareministeren: Forslaget om sundhedsbestemmelser for animalske biprodukter, som ikke er bestemt til konsum, vedtages i fælles beslutningsprocedure. Det forventes, at der kan findes en løsning i førstebehandlingen.

I 2002 blev den eksisterende biproduktforordning vedtaget som en reaktion på en række kriser i Europa, blandt andet BSE-krisen i slutningen af 1990'erne.

På basis af en evalueringsrapport fra 2005 fremsatte Kommissionen i juli 2008 et forslag, der skal erstatte den nuværende biproduktforordning.

Forslaget har til formål at opdatere gældende lovgivning og garantere retssikkerheden med henblik på at forenkle lovgivningen og således reducere de administrative byrder. Forslaget tager ikke sigte på at ændre grundprincipperne i forordningen.

Hovedprincippet i reguleringen er stadig, at alle animalske biprodukter fra dyr, der ikke er egnet til konsum, udelukkes fra fødevarekæden.

Det centrale i forslaget er, at anlæg og virksomheder, der håndterer animalske biprodukter og afledte produkter, fortsat skal være godkendt eller registreret til håndtering af de forskellige kategorier af biprodukter.

Det andet er risikoklassificeringen. Biprodukterne er fortsat opdelt i tre kategorier, hvor sikkerhedskravene er tilpasset hver enkelt kategori. For eksempel tilhører TSE risikomateriale kategori 1, hvor der bliver stillet de strengeste krav til bortskaffelsen.

Set i lyset af tidens debat om energiforbrug er det værd at fremhæve, at forslaget åbner for, at visse materialer fra kategori 1, 2 og 3 under nogle bestemte forudsætninger kan anvendes til at fremstille biobrændstof i stedet for, at materialerne bliver brændt som affald.

Endelig vil jeg nævne, at der stadig opretholdes begrænsninger i, hvad biprodukterne må bruges til. Det vil for eksempel være forbudt at fodre dyr med animalsk protein fra samme art.

Regeringen er generelt positiv over for forslaget, men arbejder for nogle mindre forbedringer af forslaget. Regeringens mål er at sikre den mest rationelle og resourceeffektive bortskaffelse af biprodukterne efter fremgangsmåder, som effektivt sikrer sundheds- og miljøbeskyttelsen.

FO Regeringens forhandlingsoplæg går derfor ud på, at man fra dansk side forholder sig positivt til forslaget, idet man kan støtte at reglerne forenkles, og at der fastsættes en mere risikobaseret tilgang til kontrol, samtidig med at beskyttelsesniveauet opretholdes.

Jeg har to konkrete eksempler på forbedringer, som vi ønsker gennemført:

- Muligheden for at national transport af animalske biprodukter kan undtages kravet om handelsdokumenter, under forudsætning af at der benyttes et andet system, der er godkendt af myndighederne, og som sikrer sporbarheden.
- En præcisering af, at visse animalske biprodukter kan udnyttes som energikilde og således ikke skal betragtes som affald, men som brændsel i henhold til fællesskabslovgivningen på miljøområdet.

Svend Auken spurgte under forelæggelsen, om man ikke kan bruge biprodukterne til energiformål efter den gældende forordning.

Han bad også om et eksempel på, at animalske biprodukter kan udnyttes som energikilde og således ikke skal betragtes som affald.

Fødevareministeren svarede Svend Auken, at det er nyt, at man kan bruge biprodukterne til energiformål frem for at afskaffe dem på anden vis. Det er en ny bestemmelse.

Som eksempel på, at animalske biprodukter kan udnyttes som energikilde, nævnte fødevareministeren husdyrgødning.

Morten Messerschmidt vidste ikke ret meget om animalske biprodukter og bad derfor om fødevareministerens kommentarer til de tre overordnede kritiske spørgsmål, der rejses i høringssvarene. Side 22 skriver Landbrugsrådet, at muligheden for, at myndighederne kan tillade, at kategori 2- og 3-materiale kan brændes eller nedgraves på stedet, er dyresundhedsmæssigt betænkelig.

Side 23 fremfører Brancheforeningen for biogas, at der i forslaget lægges op til, at biogasanlæg, hvor animalske biprodukter og afledede produkter omdannes i overensstemmelse med standardparametre, kan undtages fra kravet om godkendelse. Han ville gerne vide, hvad konsekvenserne af det vil være, idet han mente, det ville åbne for en ladeport af usikkerhed.

Side 22 fremfører Foreningen for Danmarks Fiskemel og Fiskeolieindustri, at den står uforstående over for, at kun husdyrgødning må transporteres uden handelsdokument. På den baggrund spurgte Morten Messerschmidt, om regeringen ikke er betænkelig ved hele den laissez faire mentalitet, man har over for handelsdokumenter. I en tid, hvor det er forbudt at have toldbetjente ved grænserne, er det måske ikke helt smart, at transportørerne ikke skal dokumentere, hvad der reelt er tale om.

Fødevareministeren sagde i relation til Landbrugsraadets hørings svar, at udgangspunktet er, at det ikke er tilladt at skaffe sig af med animalske biprodukter ved afbrænding eller nedgravning på det enkelte landbrug, men der gøres en undtagelse for fjerntliggende eller svært tilgængelige områder. Hun tilføjede, at det ikke er en undtagelse, der har betydning for Danmark. Der er tale om en eksisterende undtagelse, som videreføres. Landbrugsrådet mener ikke, det skal tillades, hvilket hun sådan set var enig i, men hun kunne gå med til undtagelsen for fjerntliggende og svært tilgængelige områder, idet man ellers ikke kunne fjerne biprodukterne.

Fødevareministeren mente, det endnu var for tidligt at vurdere, om biogasanlæg, hvor animalske biprodukter og afledede produkter omdannes i overensstemmelse med standardparametre, kan undtages fra kravet om godkendelse. Vi arbejder fra dansk side på at få en afklaring heraf, idet vi absolut er restriktive på området.

Der skal fortsat være handelsdokumenter, og den ændring, der foreslås, handler udelukkende om nationale transporter.

Anne Grete Holmsgaard spurgte i anledning af fødevareministerens svar til Morten Messerschmidt angående biogasanlæg, hvad regeringens holdning til sagen er. Hvis hun forstod sagen rigtigt, siger man: Noget af det bliver kategoriseret som kategori 2- og 3-materiale – altså som brændsel, ikke som affald. Hun påpegede, at det er afgiftsfritaget, hvis det bliver til biogas. Hun mente ikke, det var særlig smart, hvis det bliver afbrændt i stedet for at blive til biogas, og gjorde opmærksom på, at det er noget, der indgår i de forhandlinger, der føres med skatteministeren i øjeblikket.

Hun forstod ikke fødevareministerens svar vedrørende husdyrgødning, idet hun ikke mente, husdyrgødning var blandet ind i denne forordning.

Lone Dybkjær var også optaget af det, Anne Grete Holmsgaard spurgte om, og pegede på, at der i hørings svaret fra Dansk Landbrug står: "Det er vigtigt, at husdyrgødning, der anvendes til energiaffald, ikke skal afbrændes efter reglerne i EU's affaldsforbrændingsdirektiv." Hvad indebærer det?

Fødevareministeren sagde til Anne Grete Holmsgaard, at regeringen vil følge en restriktiv linje for at sikre et så højt beskyttelsesniveau som muligt. Fødevareministeren oplæste definitionen på de tre kategorier, hvor kategori 1 bl.a. er dyr, der

mistænkes for at være eller er inficeret med kogalskab, forsøgsdyr, selskabsdyr og dyr i zoologiske haver, mens kategori 2 bl.a. er animalske produkter, der indeholder restkoncentrationer, der udgør en risiko, samt husdyrgødning, og kategori 3 er kroppe eller dele af dyr, der er slagtet og er egnede til konsum, men som af kommercielle grunde ikke er bestemt til konsum. Inddelingen gør, at man kan gå mere målrettet til værks i forhold til den risiko, der er. Forslaget åbner mulighed for, at husdyrgødning ved forbrænding kan anvendes som energikilde, således at det ikke i afgiftsmæssig forstand anses for afbrænding af affald.

Husdyrgødning er med i den gældende forordning, sagde fødevareministeren til Anne Grete Holmsgaard. Det er miljømyndighederne, der afgør, om der er tale om afbrænding til energiformål eller om bortskaffelse af affald. Vi vil gerne have afklaret, hvordan den problemstilling skal takles. Man må i dag anvende produkterne i biogasanlæg, men vi må have afklaret betingelserne.

Anne Grete Holmsgaard forstod, at husdyrgødning er med i kategori 2. Det åbner for, at man kan afbrænde det til energiformål i stedet for at betragte det som affald. Det burde Danmark jo modarbejde og i stedet for fremme biogas.

Henrik Høegh pegede på, at man i dag betaler en høj pris for at få gylle brændt, så der vil stadig væk ligge en fordel i at få det igennem et biogasanlæg, fordi man så får en væsentlig mindre mængde fibre, og hvis det går igennem biogasanlæg, er der slet ingen afgift. Han syntes, det var relevant, at man tog de forhandlinger, der i øjeblikket foregår om afgifterne, med ind i billedet.

Svend Auken pegede på, at partierne i øjeblikket forhandler en energiaftale, og det går ikke for godt med at opfylde den. Noget af det, man vil satse på, er biogas. Derfor må man ikke lave kludder i det ved i den bedste hensigt at gennemføre noget, som reducerer incitamentet til at lave biogas. Derfor spurgte han, om fødevareministeren havde diskuteret spørgsmålet grundigt igennem med energiministeren, og om hun ville sende et opklarende notat herom.

Fødevareministeren sagde, at vi arbejder for at sikre en optimal udnyttelse. Det nye i forslaget er, at man under bestemte forudsætninger åbner op for, at animalske biprodukter kan anvendes til biobrændstof – i stedet for at materialet bliver brændt af.

Anne Grete Holmsgaard gjorde opmærksom på, at i dag må animalske biprodukter godt bruges til biogas, men det kræver, at nogle bestemte betingelser er opfyldt. Hvis man siger, det må anvendes til biobrændstof, er det en anden proces. Så vidt hun forstod, bliver animalske biprodukter i dag betegnet som affald, hvilket indebærer, at de bliver pålagt en afgift – undtagen hvis de bliver brugt til at lave biogas. Hvis man ændrer det til energiproduktion, kan gylle og komøg centrifugeres, og så kan man smide resten ud på marken. Det vil sige, at man ikke længere har noget pres for at anvende dem til biogas. Hun pointerede, at hvis man omkategoriserer animalske biprodukter fra at være affald til at det er energiprodukter, ændrer det skattemæssigt karakter.

Fødevareministeren svarede ja til Anne Grete Holmsgaards spørgsmål. Hun mente, vi for at undgå uklarhed må have præciseret definitionerne, således at der skelnes mellem afbrænding som energikilde og afbrænding af affald. Det er i

overensstemmelse med de danske ønsker. Det er i øvrigt miljøministeren, der skal afgøre det.

Anne Grete Holmsgaard gjorde opmærksom på, at der er forskel på de danske ønsker, når man taler med Skatteministeriet, og når man taler med Miljøministeriet. De danske ønsker er altså ikke et entydigt begreb.

NOT **Fødevarerministeren** ville sende et notat over, idet hun ikke kendte nok til de forhandlinger, der foregår med Skatteministeriet.

Anne Grete Holmsgaard henviste til, at sagen ikke skal afgøres på det kommende møde for landbrugsministre den 19. januar, og foreslog derfor, at man får afklaret sagen, inden Europaudvalget giver mandat. Hvis det er sådan, som hun troede, ville SF være imod forhandlingsoplægget, men hvis det ikke er sådan, var SF ikke imod forhandlingsoplægget, og Anne Grete Holmsgaard ville godt have gjort reglerne mere smidige.

ÆF **Fødevarerministeren** var klar over, at der var tale om et tidligt forhandlingsoplæg, og ville også finde det mest hensigtsmæssigt, at man sendte et notat over, hvori man tog højde for den diskussion, der havde været i Europaudvalget. Så ville hun forelægge sagen til forhandlingsoplæg igen på et senere tidspunkt.

Formanden konkluderede, at fødevarerministeren for nærværende havde trukket sit forhandlingsoplæg tilbage og ville forelægge et forhandlingsoplæg igen, når sagen var nærmere belyst gennem et notat med input fra de relevante ministre.

FO **8. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om nye fødevarer og om ændring af forordning (EF) nr. XXX/XXXX [fælles godkendelsesprocedure]**

– *Tidlig forelæggelse*

KOM (2007) 0872

Rådsmøde 2918 – bilag 2 (side 24)

KOM (2007) 0872 – bilag 2 (grundnotat af 20/2-08)

KOM (2007) 0872 – bilag 3 (henvendelse af 12/3-08 fra

Forbrugerrådet)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (072) – bilag 290, side 838 FO (forhandlingsoplæg forelagt 16/5-08)

EUU alm. del (072) – bilag 201, side 625 (behandlet i EUU 14/3-08)

Fødevarerministeren: Forslaget om nye fødevarer – novel food forordningen – skal vedtages i fælles beslutningsprocedure. Det forventes, at der kan findes en løsning i førstebehandlingen.

Det overordnede formål med forslaget er at revidere novel food forordningen med henblik på at få et forenklet regelsæt, der er klart og let at administrere.

Jeg forelagde forslaget for Europaudvalget den 16. maj 2008 til forhandlingsoplæg. Grunden til den fornyede forelæggelse til forhandlingsoplæg er særligt spørgsmålet om håndteringen af kloning, og derfor vil jeg fokusere på dette spørgsmål.

Debatten om kloning vedrører både fødevarer fra klonede dyr i EU og dets afkom. I den forbindelse ønsker nogle lande, at fødevarer fra klonede dyr og fra klonede dyrs afkom undtages fra novel food reglerne og i stedet bliver omfattet af en særskilt EU-lovgivning om kloning.

Ifølge Kommissionens fortolkning dækker den nuværende forordning kun klonede dyr, men ikke klonede dyrs afkom, hvis afkommet er avlet på traditionel vis.

Det tidligere franske formandskab har foreslået, at fødevarer fra klonede dyr og fra afkom af klonede dyr omfattes af forordningen, indtil der vedtages en specifik lovgivning på området.

De seneste udmeldinger er imidlertid, at det tjekkiske formandskab ønsker at opretholde status quo. Det vil sige, at fødevarer fra klonede dyr omfattes af forordningen. Derimod vil fødevarer fra afkom af klonede dyr fortsat ikke være omfattet. Begge løsninger sikrer, at der ikke opstår et lovgivningsmæssigt tomrum med hensyn til fødevarer fra klonede dyr.

Regeringen ønsker at være fleksibel med hensyn til anvendelsesområdet, idet vi ser frem til, at fællesskabet mere indgående overvejer, hvad en eventuel kommende lovgivning skal omfatte.

Regeringen arbejder herudover som bekendt for, at etiske aspekter skal kunne indgå som et legitimt kriterium for godkendelse af et novel food. Det vil sige, at man kan afvise en ansøgning, hvis den ikke er etisk acceptabel.

FO Regeringens forhandlingsoplæg går derfor ud på, at man henholder sig til det tidligere godkendte forhandlingsoplæg fra den 16. maj 2008, idet vi dog:

- arbejder for, at etiske overvejelser skal kunne indgå som et legitimt kriterium i forbindelse med godkendelsen af nye fødevarer,
- kan tilslutte os, at forslaget kan udformes således, at såvel fødevarer fra klonede dyr som fra klonede dyrs afkom er omfattet af novel food reglerne, indtil der er vedtaget en specifik EU-lovgivning om kloning.

Morten Messerschmidt ville gerne have bekræftet, at der er tale om en totalharmonisering.

Side 28 mener Fødevarainstituttet ved DTU, at der er behov for tydeliggørelse af, hvornår der er tale om en ny fødevarer. Det mente Morten Messerschmidt var en relevant indvending og spurgte, hvad regeringens holdning er.

Morten Messerschmidt tilføjede, at hvis han fik positive svar, ville Pia Adelsteen senere meddele, at Dansk Folkeparti kunne støtte forhandlingsoplægget, idet han selv skulle til et andet møde kl. 16 og derfor ikke kunne høre fødevareministerens svar.

Lone Dybkjær foreslog, at fødevareministeren svarede på Morten Messerschmidts spørgsmål, inden Morten Messerschmidt forlod mødet, hvilket **formanden** syntes var rimeligt.

Fødevareministeren svarede Morten Messerschmidt, at der er tale om en totalharmonisering.

Hun delte ønsket om at få defineret nærmere, hvornår der er tale om nye produkter. Det arbejder vi for, og vi vil gerne have definitionen fastlagt, inden det hele kommer på plads.

Per Clausen pegede på, at det fremgår af samlenotatet, at konsekvenserne vil afhænge af gennemførelsesforanstaltningerne, og at man ikke forventer, at det vil få nogen konsekvenser. Han påpegede, at det kan man ikke vide, og at det er Kommissionen, der skal vedtage gennemførelsesbestemmelserne. Derfor rejste han spørgsmålet, hvordan vi sikrer os, at gennemførelsesforanstaltningerne ikke fører til en forringelse af sikkerhedsniveauet i Danmark.

Per Clausen ville gerne høre, hvad fødevareministerens holdning var til ændringsforslagene fra Miljøudvalget i Europa-Parlamentet – specielt ændringsforslaget om at man ikke ønsker markedsføring af fødevarer af klonede dyr og deres afkom.

Han fandt det på linje med Fødevareinstituttet ved DTU betænkeligt, at man fraviger kravet om, at producenten skal dokumentere, at den nye fødevarer ikke er sundhedsskadelig, men medgav, at det også kunne være importøren, der dokumenterede det, idet man i visse tredjeverdenslande kunne have svært ved at løfte opgaven.

Han bad om fødevareministerens kommenter til Forbrugerrådets synspunkt om, at der forud for accept af en novel food ansøgning skal være en indledende procedure, hvor de europæiske lægemiddelmyndigheder træffer beslutning om, hvorvidt der er tale om et lægemiddel.

Formanden gav fødevareministeren lejlighed til at svare også på Per Clausens spørgsmål, inden han gik videre i talerrækken.

Fødevareministeren svarede på Per Clausens første spørgsmål, at det fremgår af forordningsteksten, at de nævnte kriterier vedtages i en forskriftprocedure med kontrol, hvilket vil sige med maksimal inddragelse af Europa-Parlamentet og Rådet.

Med hensyn til Europa-Parlamentets ændringsforslag om, at der ikke må ske nogen markedsføring af klonede dyr, var fødevareministeren indstillet på, at vi finder en løsning, og hun syntes, det var fint, at man får vedtaget en særskilt lovgivning om klonede dyr. Med hensyn til, hvordan man skulle håndtere sagen, indtil man får vedtaget en særskilt lovgivning, syntes hun, det var fornuftigt, at man tager klonede dyr og deres afkom med i novel food forordningen.

I relation til, hvordan man skaffer dokumentation for sikker anvendelse ved import fra tredjelande, pegede fødevareministeren på, at EFSA skal vurdere, om dokumentationen er tilfredsstillende.

Hun var enig i synspunktet om, at man på forhånd skal have taget stilling til, om der er tale om et lægemiddel.

Lone Dybkjær syntes generelt, man skulle anvende den hidtidige procedure, hvorefter alle ordførerne fik ordet, før ministeren fik lejlighed til at svare.

Hun forstod fødevareministeren sådan, at vi tidligere har godkendt, at klonede dyr indgår i novel food forordningen, og at det nye er, at nu kommer afkommet med. Derfor spurgte hun, hvorfor Europa-Parlamentet nu har kastet sig ud i et raid mod klonede dyr.

Fødevareministeren svarede Lone Dybkjær, at hun ikke vidste nok om, hvorfor Europa-Parlamentet nu presser hårdere på vedrørende de klonede dyr. Som sagt var hun indstillet på, at vi finder et kompromis, og hun syntes, det var godt, om man nåede frem til en særskilt lovgivning om klonede dyr, da der er tale om et nyt område, som der er mange følelser forbundet med. Hun mente dog, det allervigtigste er, at vi kommer igennem med vores synspunkter om, at det etiske aspekt skal kunne tages med.

Anne Grete Holmsgaard pegede på, at Europa-Parlamentets ændringsforslag går ud på, at der skal være et forbud mod at anvende klonede dyr, indtil der kommer en særskilt lovgivning om klonede dyr. Derfor opfordrede hun fødevareministeren til at sige, at hun ville støtte Europa-Parlamentets ændringsforslag.

Lone Dybkjær forstod, at klonede dyr var med i det forslag vedrørende novel food, som Europaudvalget støttede i maj, men afkommet er ikke med. I virkeligheden vil Europa-Parlamentet ændre de eksisterende regler, men vi må have nogle regler, indtil de nye regler kan træde i kraft, idet det er bedre, at der er en regulering, end at det slet ikke er reguleret. Det Radikale Venstre støtter, at afkommet også bliver reguleret.

Svend Auken bad fødevareministeren udvide sit mandat til, at hun i videst muligt omfang ville støtte Europa-Parlamentets ændringsforslag om forbud mod klonede dyr, som også omfatter afkom og etiske overvejelser.

Fødevareministeren bekræftede den opfattelse, Lone Dybkjær havde givet udtryk for vedrørende det tidligere forhandlingsoplæg. Det kan være svært at identificere afkom, som er avlet på traditionel vis, men på grund af alle de følelser, der er på området, syntes hun, det var en god idé at tage afkom med. Europa-Parlamentets ændringsforslag går ud på, at man helt skal droppe klonede dyr, indtil man har en særskilt lovgivning om klonede dyr. Her mente fødevareministeren, vi skal tage afkommet med i novel food forordningen og bruge den til at regulere forholdet, indtil der kommer en særskilt lovgivning. Fødevareministeren henviste til, at vi mangler grundlæggende viden på området. Derfor mente hun, det var den mest hensigtsmæssige måde at håndtere det på.

Lone Dybkjær kunne ikke se, at man den 16. maj havde fået forelagt noget om klonede dyr som omfattet af novel food forordningen.

Fødevareministeren sagde, at man havde haft en lang snak om klonede dyr, da hun forelagde forhandlingsoplægget i maj måned, og man havde også en drøftelse af de etiske aspekter, ligesom man snakkede en del om mærkning. Hun søgte

kun om nyt forhandlingsoplæg i dag, fordi hun ville have de klonede dyrs afkom med.

Formanden havde mest sympati for Europa-Parlamentets ændringsforslag om, at der skal være et forbud mod klonede dyr, indtil vi har fået en særskilt lovgivning om klonede dyr.

Fødevareministeren gjorde opmærksom på, at vi ikke har nogen klonede dyr lige nu, så der er tale om en teoretisk diskussion. Spørgsmålet er, hvordan vi sikrer en regulering, og hun gik ind i forhandlingerne med et åbent sind. Det afgørende for os er, at vi får en regulering af de klonede dyr.

Formanden sagde, at Europaudvalgets referat viste, at man i maj i høj grad havde diskuteret, hvad der var lægemidler, men at fødevareministeren i sin forelæggelse havde sagt, at regeringen ville arbejde for, "at der gives hjemmel til at fastsætte mærkningskrav ved godkendelse af alle nye fødevarer, herunder også fødevarer fra klonede dyr."

Fødevareministeren sagde, at man i maj talte meget om det etiske og om mærkning, men slet ikke talte om forbud, idet det ikke var i spil på det tidspunkt.

Formanden oplæste følgende fra det officielle referat fra mødet den 16. maj:

"**Svend Auken** spurgte, hvorfor man ikke tager en principiel diskussion om, hvorvidt man overhovedet vil acceptere fødevarer fra klonede dyr, idet han pegede på, at der her var tale om et område, hvor EU kunne bringe sig på kant med den europæiske befolkning."

"Fødevareministeren var enig med Svend Auken i, at man godt kunne tage en principiel diskussion om klonede dyr, men den konkrete opgave var at finde ud af, hvordan bestemmelserne i novel food forordningen skulle være. Hun vidste ikke, om der ville komme en principiel diskussion i et andet regi, men ville gerne undersøge det."

På den baggrund havde han nu, hvor Europa-Parlamentet foreslog et forbud mod klonede dyr, spurgt, om fødevareministeren ikke kunne udvide sit forhandlingsoplæg til at omfatte, at hun kunne støtte Europa-Parlamentets forslag.

Fødevareministeren sagde, at hun ikke kendte de andre landes positioner og ikke vidste, hvilke muligheder der var for at få gennemført Europa-Parlamentets ændringsforslag. Hun vidste heller ikke, hvornår spørgsmålet kommer på Corepermødet.

Bjarne Laustsen henviste til, at man havde haft en diskussion af sagen dagen før i Fødevareudvalget, hvor han havde sagt noget, der flugtede med det, Svend Auken var inde på nu, nemlig at han ikke mente, vi havde brug for klonede dyr i fødevarer, og hvis man ikke kunne få et forbud, måtte man i hvert fald have klare mærkningsregler, så forbrugerne kunne vælge fødevarer fra klonede dyr fra.

Pia Adelsteen erklærede sig meget enig med Bjarne Laustsen og Svend Auken i den principielle diskussion om klonede dyr. Ligesom Bjarne Laustsen mente hun ikke, klonede dyr skulle findes i fødevarer.

Per Clausen sagde, at der nu tegnede sig et flertal for Svend Aukens synspunkt. Han mente, fødevareministeren skulle sige, at Danmark støtter Europa-Parla-

mentets forslag. Han tilføjede, at vi måske senere må nøjes med et resultat, som er dårligere. Det, Europaudvalget gav mandat til i maj 2008, var, at der skulle opnås nogle forbedringer i forhold til tilstanden i dag, men når der efterfølgende kommer et ændringsforslag fra Europa-Parlamentet, som støtter den generelle holdning, vi har i Danmark til klonede dyr, syntes han, man skulle støtte det.

Lone Dybkjær syntes også, Danmark skulle støtte Europa-Parlamentets ændringsforslag. Ellers kunne hun ikke støtte forhandlingsoplægget. Hun gjorde opmærksom på, at sagen meget vel kunne eksplodere i forbindelse med en kommende valgkamp til Europa-Parlamentet. Derfor ville hun anbefale, at Europaudvalget ikke siger ja til noget, som indebærer – direkte eller indirekte – at vi har godkendt et eller andet med klonede dyr og deres afkom. Det kan godt være, det slet ikke er hensigtsmæssigt at gå efter en førstebehandlingsaftale.

Anne Grete Holmsgaard erklærede sig enig med Lone Dybkjær.

Svend Auken mente, sagen godt kunne blive en boomerang, selv om kødet fra klonede dyr blev mærket. Han mente, at en fuld dansk støtte til ændringsforslagene fra Europa-Parlamentet ville samle flertal i udvalget.

Fødevareministeren sagde, at hendes ønske var at sikre en regulering, og hun var ret åben over for, hvordan løsningen skulle være. Hun syntes som nævnt, at det vil være en god idé at gennemføre en særskilt lovgivning om klonede dyr, men sagen drejer sig om, hvordan vi håndterer situationen indtil da. Fødevareministeren kendte ikke de handelspolitiske konsekvenser af det ændringsforslag, der var kommet fra Europa-Parlamentet, og vidste f.eks. ikke, om det var WTO-medholdeligt. Det vurderes, at det vil være problematisk i forhold til WTO-reglerne. Der skal arbejdes videre med det på EU-plan for at finde ud af, om det overhovedet kan lade sig gøre, eller om det vil resultere i en WTO-sag. Hun ville godt være åben over for ændringsforslaget fra Europa-Parlamentet, men hun kunne bare ikke på nuværende tidspunkt sige, om det ville være uproblematisk at følge ændringsforslaget.

Formanden sagde, at fødevareministeren kunne sige ja til Europa-Parlamentets ændringsforslag, og hvis det så viste sig, at det gav WTO-problemer, så kunne hun komme tilbage og diskutere sagen med Europaudvalget.

Fødevareministeren ville gerne have et mandat, der også gav hende mulighed for at bakke op om et kompromis, som ikke nødvendigvis følger ændringsforslaget fra Europa-Parlamentet.

Lone Dybkjær ville gerne vide, hvor det står, at nye fødevarer også omfatter klonede dyr.

Pia Adelsteen forstod det sådan, at et klonet dyr skal godkendes som en fødevarer efter reglerne om novel food, før det kan anvendes som fødevarer. Hun forstod ligeledes, at vi p.t. ikke har klonede dyr. Indtil vi får lavet nogle regler, der specifikt omhandler klonede dyr og deres afkom, kan man bremse klonede dyr efter novel food forordningen. Det syntes hun lød fornuftigt, og derfor kunne hun godt gå ind for forhandlingsoplægget.

Fødevareministeren tilføjede, at det i den forbindelse var vigtigt, at man får mulighed for at tage de etiske aspekter med, når man skal tage stilling til godkendelse efter novel food forordningen.

Pia Adelsteen mente, det var sådan, at selv om et klonet dyr bliver tilladt, er det stadig væk det enkelte medlemsland, der skal sige ok. Der er en indsigelsesfrist på 4 måneder.

Svend Auken mente ikke, man kunne stoppe et klonet dyr, hvis det først var godkendt efter novel food forordningen og opfylder kravene.

Anne Grete Holmsgaard citerede følgende fra samlenotatet om ændringsforslaget fra Europa-Parlamentets miljøudvalg: "Det foreslås, at der indføres en særlig lovgivning i EU om kloning af dyr og afkom af klonede dyr samt fødevarer fremstillet heraf, og at fødevarer fra klonede dyr og deres afkom udelukkes fra anvendelsesområdet for de reviderede novel food regler. Indtil en særlig lovgivning om kloning træder i kraft, foreslår udvalget, at der indføres et moratorium i EU for markedsføring af fødevarer fra klonede dyr og deres afkom." Det er det, SF synes, det vil være fornuftigt at støtte.

Svend Auken mente, hele Europaudvalget ville være indstillet på at støtte et forhandlingsoplæg, der gik ud på at støtte Europa-Parlamentets ændringsforslag. Han var opmærksom på det, fødevareministeren havde sagt om WTO.

Fødevareministeren gentog, at hun godt ville være åben over for Europa-Parlamentets ændringsforslag, men hun vidste ikke, hvor langt man kunne komme, og hvor megen opbakning det ville få. Derfor mente hun, man også måtte være åben over for at lave et kompromis for at få en regulering af de klonede dyr og deres afkom.

Anne Grete Holmsgaard foreslog, at fødevareministeren på Corepermødet kæmpede for Europa-Parlamentets ændringsforslag. Så kunne hun komme tilbage til Europaudvalget, hvis det ikke lykkedes at få det igennem, når man vidste, hvordan konstellationerne var.

Kim Mortensen erklærede sig enig med Anne Grete Holmsgaard. Han mente, der var forskel på at støtte Europa-Parlamentet og at være åben over for det.

Svend Auken pegede på, at inden der indgås en førstebehandlingsaftale, kommer embedsmændene tilbage til arbejdsgruppen. Derfor kunne fødevareministeren godt sige i Rådet, at der i Europaudvalget er en stemning for ikke at tillade klonede dyr og deres afkom i fødevarer. Hvis vi så ikke kommer igennem med det, kan fødevareministeren med kort varsel få indkaldt Europaudvalget for at tage stilling til sagen igen. I den kommende debat i forbindelse med en valgkamp til Europa-Parlamentet skal vi ikke kunne beskyldes for at have sovet i timen.

Fødevareministeren sagde, at det netop var derfor, hun havde forelagt et nyt forhandlingsoplæg så tidligt, det overhovedet kunne lade sig gøre. Det er vigtigt, at hun får mandat til at tilkendegive, at vi ønsker en regulering på området.

ÆF Vi støtter det synspunkt, Europa-Parlamentet har givet udtryk for, men vi støtter også et forslag, som fører til en løsning.

Pia Adelsteen syntes, fødevareministeren havde fat i det rigtige, selv om hun var ked af at sige det, for hun ville heller ikke have klonede dyr i sin mad. Hun forstod det sådan, at reguleringen ifølge novel food forordningen ville være midlertidig, indtil man får en særskilt lovgivning om klonede dyr. Hvis man piller de klonede dyr ud, har man ingen regulering.

Svend Auken gjorde opmærksom på, at Europa-Parlamentet har foreslået et forbud, indtil der kommer en særskilt lovgivning.

Lone Dybkjær pointerede, at der gælder nogle regler i øjeblikket, idet der er tale om en ændring af den eksisterende forordning fra 1997. Hun spurgte, om forordningen fra 1997 tillader, at man anvender klonede dyr til fødevarer.

Fødevareministeren sagde, at ifølge den gældende forordning er der tale om en konkret vurdering, og her er det, vi gerne vil have de etiske aspekter med. I øvrigt er der ingen regulering vedrørende afkommet.

Svend Auken sagde, at spørgsmålet er, om man helst vil have det forbud, som Europa-Parlamentet foreslår, eller en ordning, hvor der er tale om en konkret vurdering, hvor man kan inddrage det etiske aspekt, og hvor afkommet er med, men hvor man kan tillade fødevarer fra klonede dyr.

Michael Aastrup Jensen og **Helle Sjelle** gjorde opmærksom på, at fødevareministeren havde fået tilslutning til sit forhandlingsoplæg fra Pia Adelsteen.

Pia Adelsteen pointerede, at vi taler om en teoretisk situation, for vi har ikke klonede dyr eller deres afkom, som bliver brugt i fødevarer. Hun syntes, det var fint at udtrykke støtte til Europa-Parlamentets ændringsforslag, men hun mente, fødevareministerens forhandlingsoplæg regulerer området godt nok, og kunne derfor støtte det.

Herefter fulgte en runde, hvor partiernes ordførere præciserede, hvordan de stillede sig til fødevareministerens ændrede forhandlingsoplæg.

Formanden konkluderede, at der ikke var konstateret et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet Socialdemokraterne, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Enhedslisten havde ytret sig imod det.